

Avskjutningsrapportering

Dalarna

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Göran Ekström

Avskjutningsrapport: 1 juli 2023 - 30 juni 2024

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Dalarna

Rapportering av fällt vilt är en viktig del i övervakningen av våra viltstammar. Genom jägarens rapportering av vad som fällts under jakt möjliggörs en uppskattning av viltstammarnas utveckling över tid. Genom att få en indikation på viltstammarna kan man anpassa sin förvaltning av olika viltarter till kommande jaktår.

Den svenska naturen och viltförvaltning har mer och mer kommit i fokus från samhället. Det innebär att det är viktigare än någonsin att vi som jägare visar att den jakt som bedrivs engagerat och är långsiktig och hållbar. Det här kan vi visa genom att rapportera det vi fäller under jakt.

För att uppskattningen ska bli så träffsäker som möjligt krävs att minst 30% av arealen i en jaktvårdskrets rapporterar in sin avskjutning. Här kan vi som jägare bli bättre. Det är därför viktigt att jaktvårdskretsar uppmanar sina medlemmar att rapportera in sin avskjutning.

Foto: Kenneth Johansson

Jaktens mångfald inom Dalarnas län

Inom Dalarnas län fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga.

Den art som enskilt står för den största delen av avskjutningen är älgen. Småviltsavskjutningen har en övervikt mot fågel med en stor variation av olika arter. De fågelarter som fällts i störst omfattning är orre och tjäder. När det kommer till arter förutom fågel så är det framförallt rådjur och räv som fälls. Småviltet som jaktlig resurs kan i många fall nyttjas på ett bättre sätt.

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Antal jämfört med 2022/2023		
			Antal	Procent	
Klövvt					
Dovhjort	7	(5 - 45)	+4	+36,4%	
Kronhjort	92		+25	+21,4%	
Rådjur	3529	(3210 - 3906)	+193	+5,2%	
Vildsvin	1199	(1021 - 1431)	-96	-7,4%	
Älg	3539		-1874	-34,6%	
Stora rovdjur					
Björn	90 (L)		-1	-1,1%	
Lo	13 (L) + 1 (S) = 14		-3	-17,6%	
Varg	1 (S)		-2	-66,7%	
Övriga däggdjur					
Bäver	353	(305 - 417)	-16	-4,3%	
Fälthare	319	(258 - 408)	-28	-8,1%	
Grävling	815	(715 - 940)	+45	+5,2%	
Iller	4	(1 - 14)	-12	-75,0%	
Rödräv	2931	(2620 - 3296)	-112	-3,7%	
Skogshare	572	(498 - 667)	-91	-13,7%	
Skogsmård	683	(593 - 798)	+33	+4,6%	

Tabell: Skattat antal fällda jaktåret 2023-24 Dalarna

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning samt länsstyrelsen Dalarna.

Tabell: Skattat avskjutning för jaktåret 2023-24

Art	Avskjutning	95% trolighetsintervall	Antal jämfört med 202/2023		
			Antal	Procent	
Fåglar					
Dalripa	574	(383 - 845)	-193	-25,2%	
Fiskmåsar	124	(70 - 243)	-3	-2,4%	
Fjällripa	7	(0 - 84)	-12	-63,2%	
Grågås	67	(50 - 132)	+41	+38,0%	
Gråtrut	24	(21 - 77)	+21	+46,7%	
Gräsand	252	(170 - 421)	+61	+19,5%	
Järpe	75	(57 - 101)	+13	+14,8%	
Kaja	1190	(852 - 1768)	+76	+6,0%	
Kanadagås	529	(386 - 745)	+32	+5,7%	
Knipa	7	(2 - 23)	-5	-41,7%	
Kricka	14	(10 - 43)	+7	+33,3%	
Kråka	795	(599 - 1080)	+48	+5,7%	
Morkulla	12	(4 - 31)	-2	-14,3%	
Nötskrika	850	(653 - 1159)	-305	-26,4%	
Orre	1541	(1362 - 1754)	-801	-34,2%	
Ringduva	652	(428 - 1089)	-264	-28,8%	
Skata	1375	(1123 - 1714)	-77	-5,3%	
Tjäder	1654	(1491 - 1848)	-294	-15,1%	

Tabell: Fortsättning skattat antal fällda jaktåret 2023-24 Dalarna

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning samt länsstyrelsen Dalarna.

Skattad avskjutning ”nya” klövvilt Dalarnas län

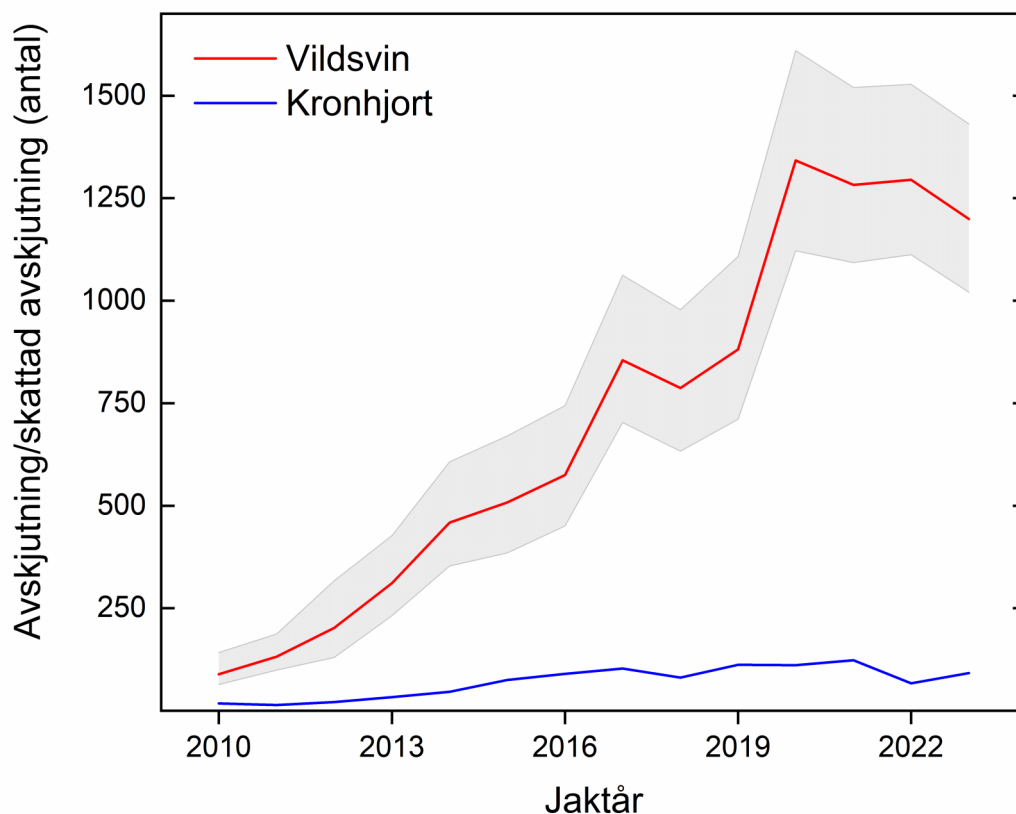
Vildsvinen har en tydlig ökande trend över tid men sedan 2020 ser vi ett trendbrott där vi skju- ter färre djur. Kulmen i avskjutningen ser vi 2020-21 då den skattades till 1399 individer. Vildsvinet är väletablerat i delar av länet och under etablering i andra delar. Man kan se att bland annat ökat jakttryck gett en vikande trend i populationen.

Avskjutningen av kronvilt har minskat från topp- nivån jaktåret 2021-22 på 123 individer. Kron- viltet förekommer fortfarande i låga nivåer och även om de förekommit under många år befin- ner de sig fortfarande i en etableringsfas.

Båda arterna har en fortsatt spridning i länet med störst koncentrationer i södra delarna av länet. Hastigheten på etableringen skiljer sig tydligt åt mellan arterna och mycket beror på skillnader i reproduktionstakten.

Foto: Sara Nordlinder

Figur: Skattad avskjutning av vildsvin och anmäld avskjutning av kronhjort i Dalarnas län 2010—2023

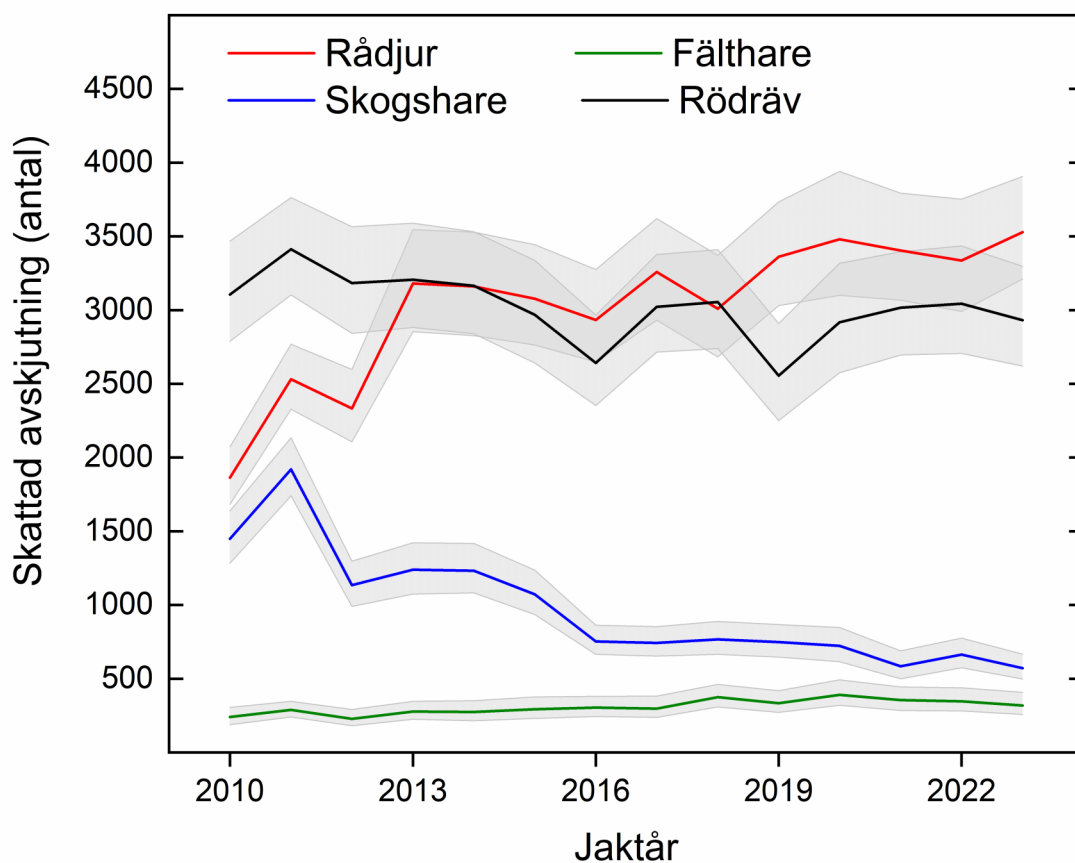
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning och Länsstyrelsen Dalarna.

Skattad avskjutning av rådjur, skogshare och rödräv Dalarnas län

När det kommer till klövvilt i Dalarna så är rådjur det viktigaste näst efter älgen och finns i hela länet. Rådjuren har ökat över tid med viss variation mellan åt.

Skogsharen har haft det tufft i länet liksom i landet i stort. Arten har stabiliserat sin utveckling sedan 2016 och bara haft svaga mellanårsvariationer.

Räven ser ut att sista åren följa avskjutningen av rådjur men är givetvis beroende av andra byten också. Med minskande förekomst av hare blir andra byten allt viktigare för artens utveckling.

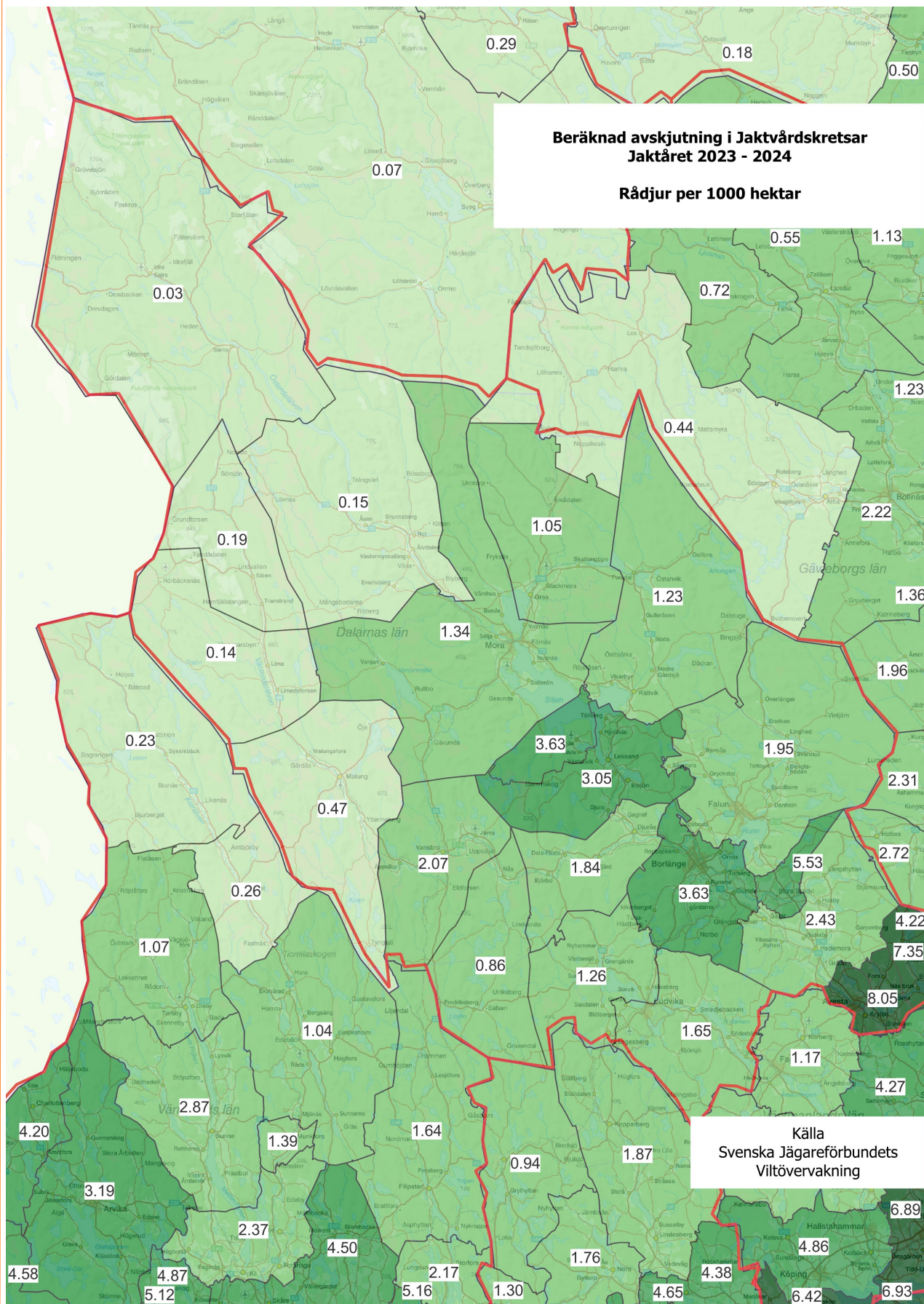

Figur. Skattad avskjutning för: rådjur, skogshare, fälthare och rödräv i Dalarnas län jaktåret 2023/2024

Källa: Svenska jägareförbundet viltövervakning.

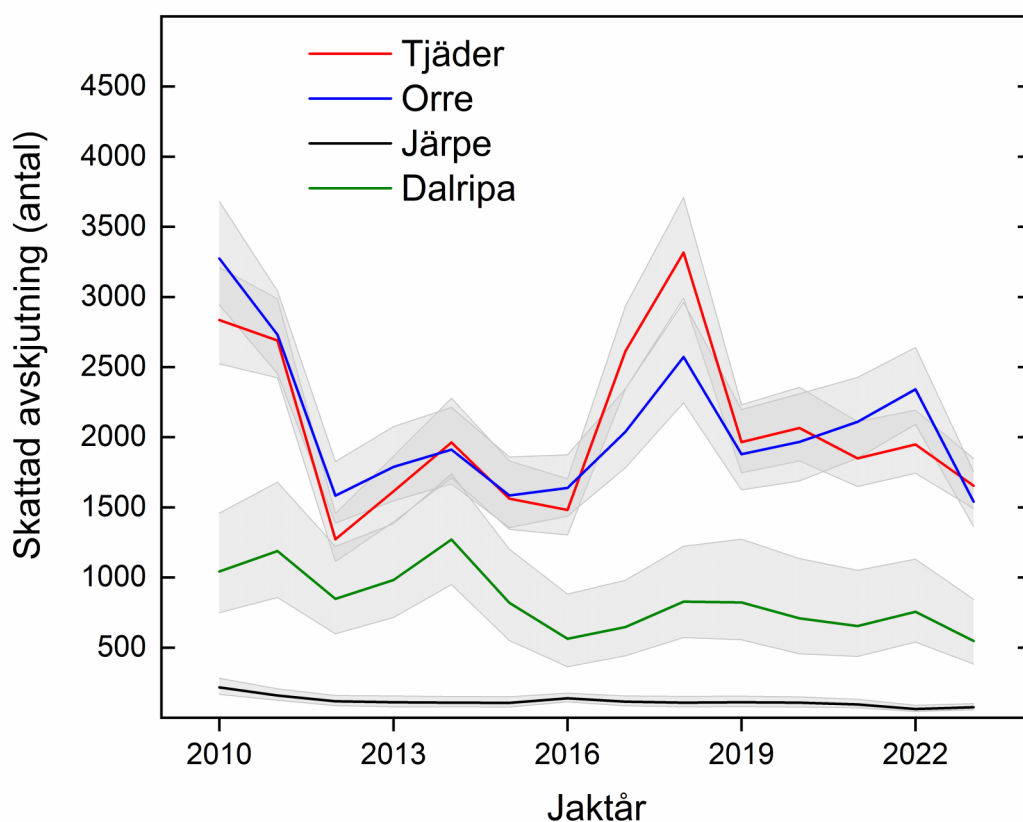
Dalarnas län—Rådjur

Skattad avskjutning skogsfågel i Dalarnas län

Mellanårsvariationen för skogsfågel kan naturligt vara ganska stor. Variationen beror på väderförhållandena under kycklingarnas första veckor och predationen som i sin tur styrs av sorkcyklerna. Vid god tillgång på sork så tenderar små predatorer att framförallt gå hårt på sorken, vilket ger skogsfågeln en chans att öka. När tillgången på sork minskar ökar predationen på skogsfågel igen. När tillgången på bytesdjur minskar så minskar också antalet predatorerna och cykeln börjar om från början.

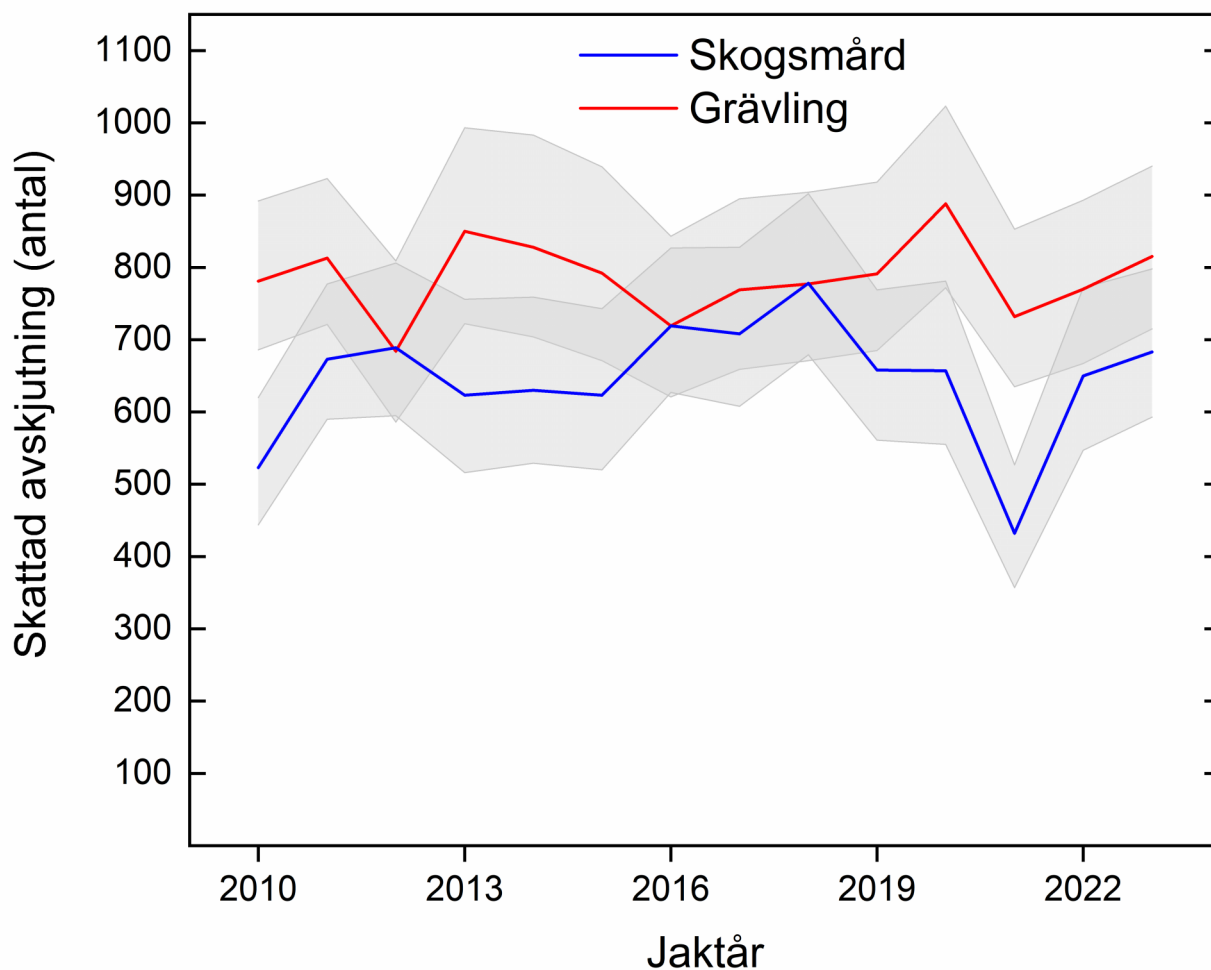
Figur. Skattad avskjutning för: tjäder, orre, järpe och dalripa i Dalarnas län 2010-2023

Källa: Svenska jägareförbundet viltövervakning.

Skattad avskjutning av grävling och mård i Dalarnas län

Grävling är ett vilt som finns i hela landet utom de mest kraga områdena i norr, tittar vi till länet förekommer den överallt men i varierande omfattning. Grävlingen är en allätare och klarar sig bra både i skogen och jordbrukslandskapet. Tittar vi i Dalarna ser vi en tydlig koncentration i områdena längs med Dalälven.

Skogsmården är ett av våra små och ibland bortglömda rovdjur. I Dalarna ser vi att det finns ett intresse för jakten på mård, som ofta förknippas med viltvård, då arten är en predator av bla. fågelägg och harar.

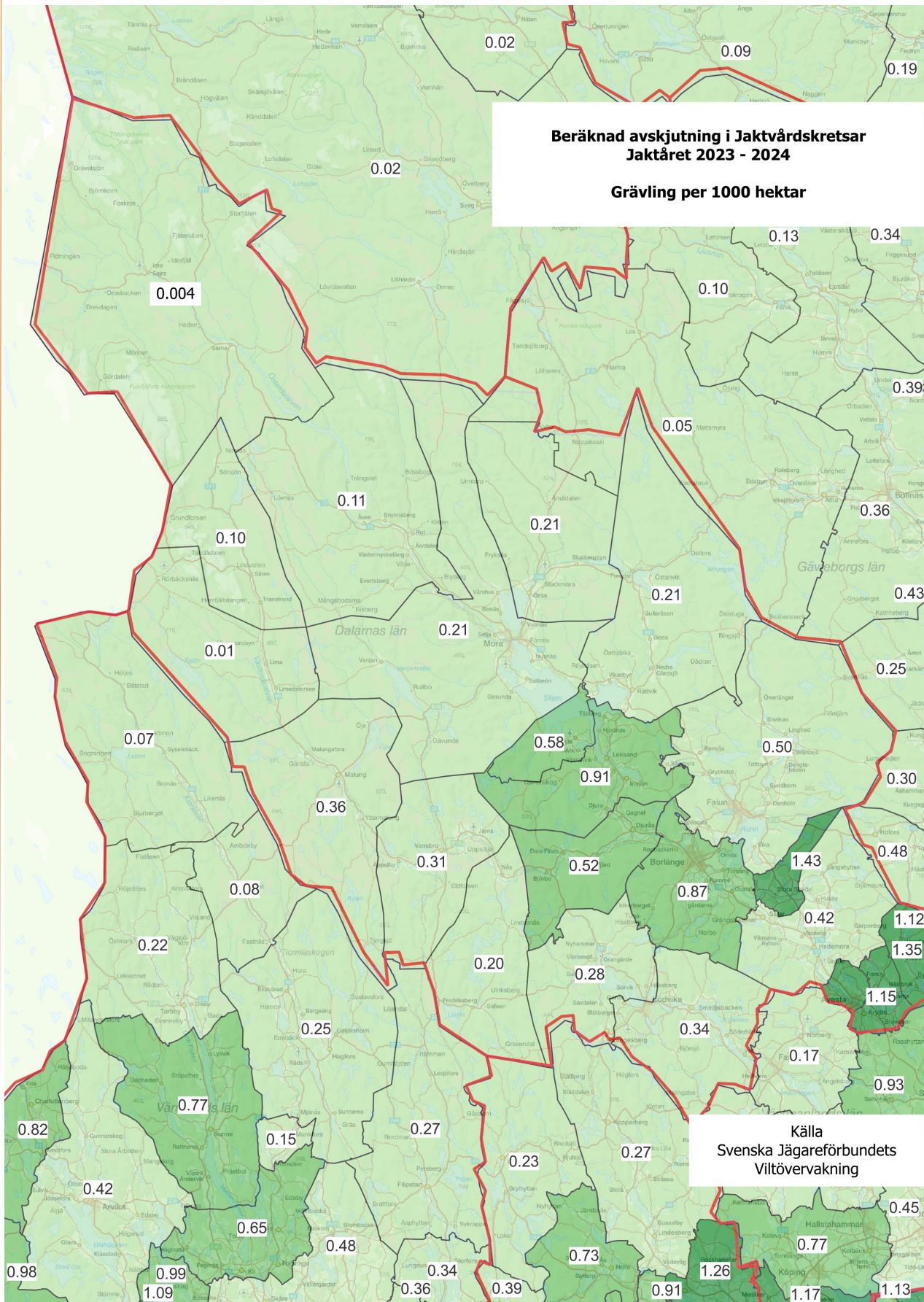

Figur. Skattad avskjutning för: grävling och skogsmård i Dalarnas län 2010-2023

Källa: Svenska jägareförbundet viltövervakning.

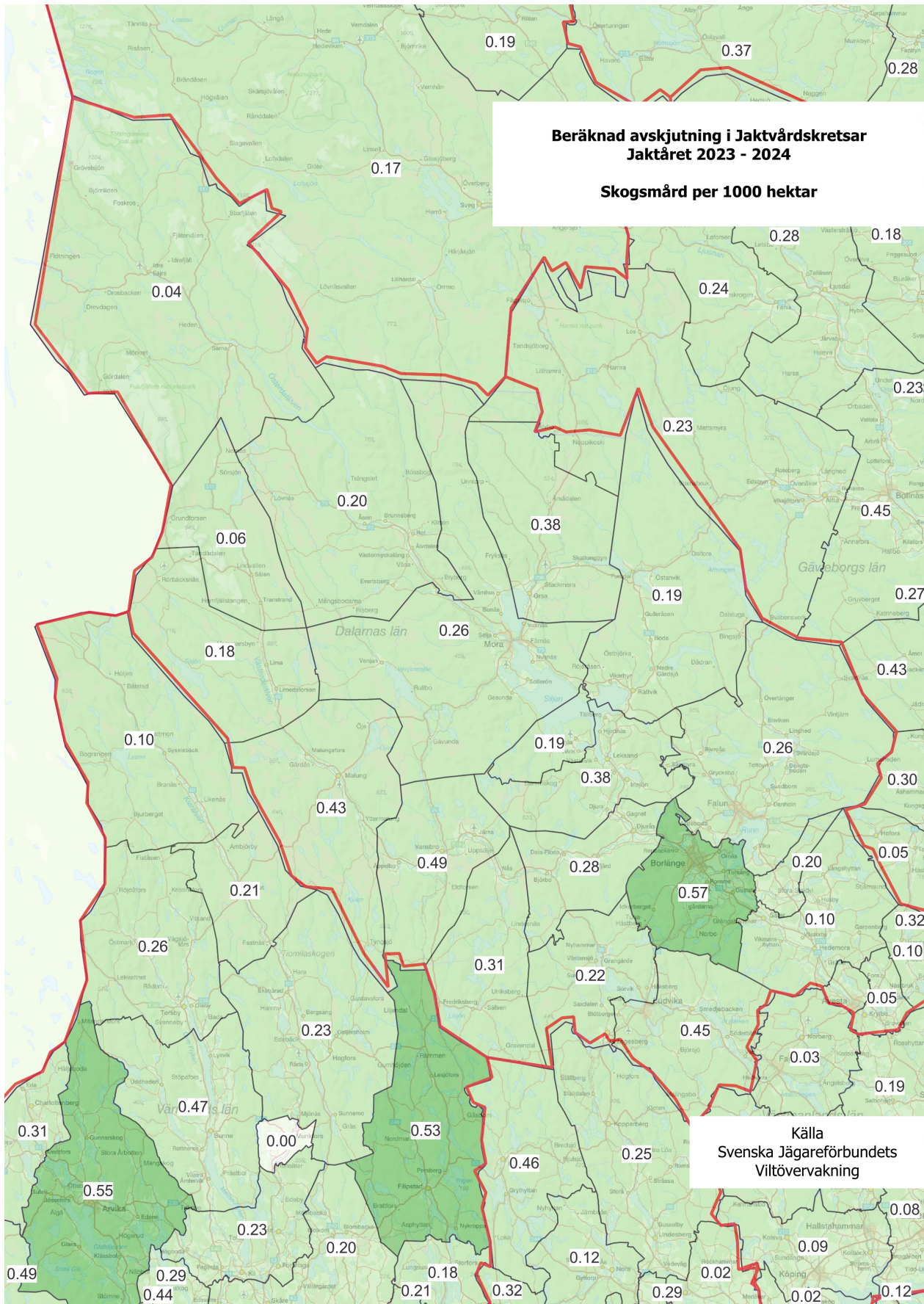

Dalarnas län — Grävling

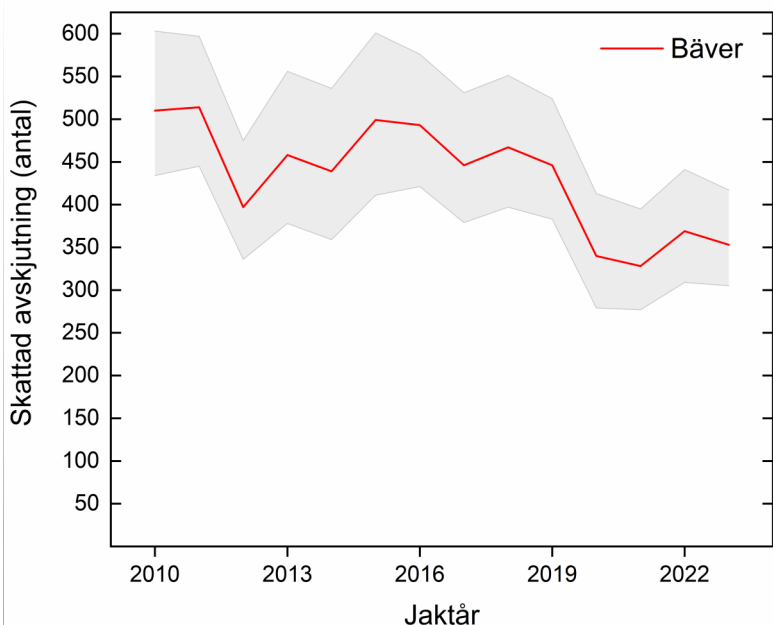

Dalarnas län — Skogsmård

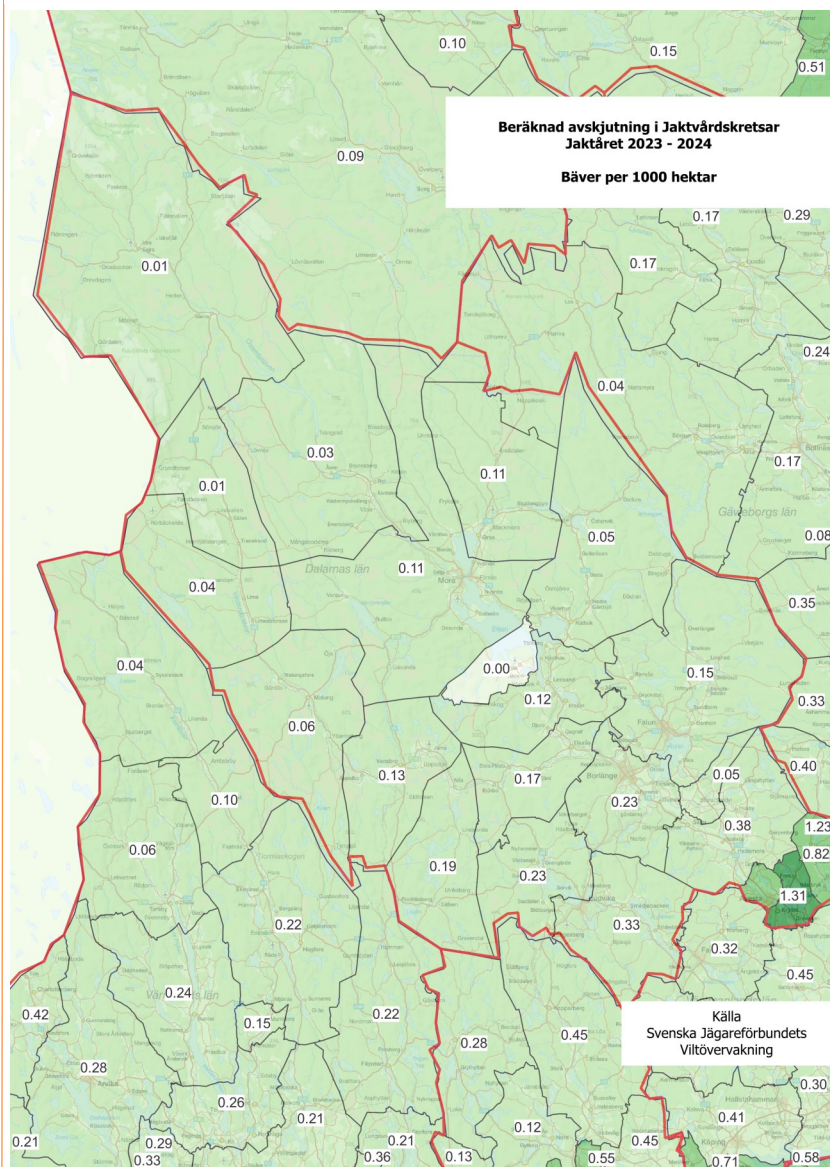

Årets art — Bäver

Figur. Skattad avskjutning för: bäver i Dalarnas län 2010-2023

Bävaren är en av våra arter som tidigare varit utrotad men arten återintroducerades 1822. Sedan man startade åtgärder för att få tillbaka den svenska bävern (Castor fiber) har populationen vuxit. De kan förekomma i alla typer av inlandsvatten som inte bottenfryser och återfinns där av i hela länet. Största avskjutningen hittar vi i länets sydöstra delar. Populationen varierar mellan åren men hade en kraftigare nedgång efter 2019. Även om bävern ser ut att ha minskat sista året så är den inte nere på samma nivåer och 2021.

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

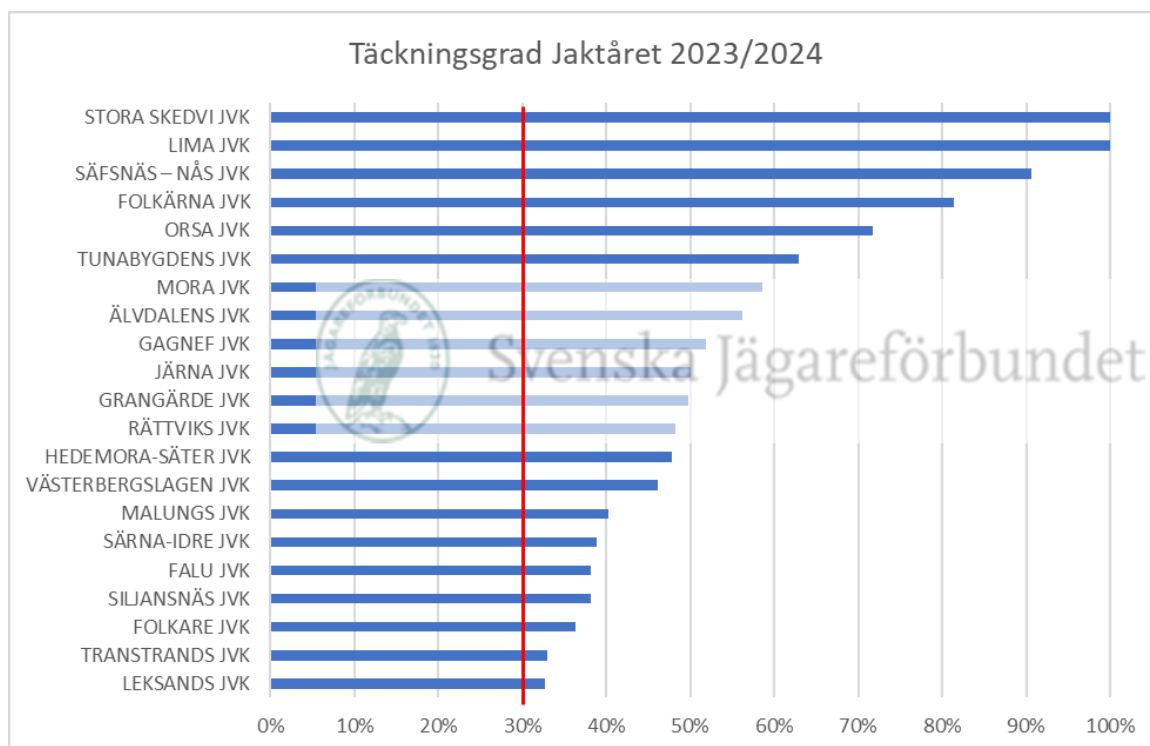
Förenklad rapportering med appen Viltdata

För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning kan rapporteringen ske i appen Viltdata. Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag kan respektive jaktlags kod skrivas in och på så sätt särskilja sin avskjutning mellan olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata. Mer information om hur appen fungerar hittar ni under fliken "Instruktioner" på www.viltdata.se

Dalarnas län 2023-2024

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna Dalarnas län varierar mellan 33– 100 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 53 %. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets jaktåret 2023/2024.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktig hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Foto: Anna Olofsson

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Anna Olofsson

anna.olofsson@jagareforbundet.se